

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A közártalmuak és gyanusítottak nyilvántartása.

Irta: Argus.

Az Ált. szolg. határozványok VII. fejezet 27. pontjának 3., 4. és 5. alpontjai értelmében minden őrsnek köteletségében áll, az őrs körletébe tartozó községek, puszták és telepek lakossága között ismert vagy észlelt közártalmu, gyanus és rosszhirben álló, valamint a verekedésre, dubajkodásra hajlandó, szóval a személy és vagyonbiztonságra veszélyes egyénekről előjegyzési könyvecskéket vezetni azért, hogy az őrsre került s ott a szükséges személyi ismerettel nem rendelkező őrsparancsnok vagy legénység, a személyismeret megszerzéséhez és gyarapításához azok adatait némi tájékozódással felhasználhassa.

Szándékosan használom itt ezt a kifejezést, hogy „némi tájékozódással”. Mert ezek az előjegyzési könyvek csak abban az esetben nyújtanak teljes és reális tájékozódást az említett módon minősített egyének megismerésére, ha rendszeren és a szolgálatnak megfelelően vezetnek. Ha azonban, mint egyes őrsökön tapasztalható, csak éppen átvezetik a régi könyvből és így tartják nyilván az egyes egyének neveit, foglalkozását, mely irányban való közártalmuságát és összeköttetéseit, hogy ezzel az Ált. Szolg. határozványok fentebb említett rendelkezéseinek úgy a hogy eleget tegyenek, de a szerzett tapasztalatok alapján sem ezeket nem pótolják újabb adatokkal, sem a felfedezett ilyen egyének neveivel nem bővítik a nyilvántartást; vagy olyanokkal bővítik, a kik tulajdonképen nem is oda valók: még azt az említett némi tájékozódást sem nyújtják s a mit nyújtanak, az sem felel meg a rendelkezés intencióinak és így a szolgálatra semmiféle előnnyel sem bír.

Már pedig eme jegyzék-könyvecske, pontos vezetés mellett, annyira fontos és nélkülözhetetlen kiegészítő része, jobban mondva segédeszköze a csendőrségi szolgálatnak, hogy az Ált. szolg. határozványok rendelkezései nélkül is, minden egyes csendőrnek — az adatok beszerzésére minden szolgálat alkalmával törekedve — vezetni kellene egy ilyen könyvecskét vagy füzetet s azt újabb adatokkal a már ismert egyénekre nézve kibővíteni, az újabban felfedezett ily egyéneket nyilvántartásba venni, mert enélkül, mint azt napról-

napra tapasztalhatjuk, a csendőrségi szolgálatot eredményesen teljesíteni nem is lehet.

Ha azonban azt akarjuk, hogy ez a jegyzék-könyvecske, úgy nekünk, mint utódainknak a szolgálatra csakugyan olyan segédeszközül szolgáljon, mint az az Ált. szolg. határozványok intencióiból következtethető és a csendőrségi szolgálat is megköveteli, akkor nem szabad annak helyes vezetését, kiegészítését, az egy vagy más okból elenyészett adatok törlését elhanyagolnunk, hanem minden tudásunkkal és igyekezetünkkel arra kell törekednünk, hogy az a jegyzék a tényleg-állapotoknak hü képét adja.

Tudjuk nagyon jól, hogy a lakosság születés, elhalálozás, ki- és beköltözés folytán napról-napra változás alatt áll. A régen ismert közártalmuak, gyanusítottak előregednek, elhalnak, esetleg más helyre költöznek s helyükbe újabbak jönnek, esetleg fedeztetnek fel, a kiket még nem ismerünk. És változik az ember természete is. A ki huzamosabb ideig egy vagy más irányban veszélyeztette a közbiztonságot, egyszer csak magába tér, tisztességes emberré lesz és a további büns szerepléstől visszavonul.

A jegyzék-könyvecske vezetése tehát csak akkor felelhet meg a követelményeknek és csak akkor veheti hasznát a csendőr is, ha a felsorolt változásokra nézve is felvilágosítást nyújt.

E könyvecskébe való adatok beszerzése és a könyvecske helyes vezetése pedig nem is olyan nehéz és nem is olyan rendkívüli képesítést követel, mint a minőnek első pillanatra látszik. Nem kell abhoz más, mint jóakarát, szigorú köteleességtudás, szorgalom és kitartó érdeklődés a csendőrségi szolgálattal összefüggésben levő dolgok iránt.

A mindenkori szolgálatok alkalmával annyira módjában áll a csendőrnek az ehhez való adatokat gyűjteni, hogy ha igazán helyesen fogja fel a hivatását és kevésbé is sarkalja az ambíció, hogy szolgálatát eredményesen teljesítse, mellőzni se tudja ebbeli kötelessége teljesítését. A gyűjtött adatok bevezetése pedig még kevesebb munkát igényel s akár mindjárt a bevonulás után, akár estenként könnyen elvégezhető s ugyanakkor a bajtársakkal való megbeszélés tárgyát is képezheti.

Az azonban tény, hogy e jegyzék-könyvecske vezetéséhez bizonyos szakértelem mégis szükséges. De a hozzá-

STOWASSER JÁNOS osztrák és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocskai és a szabadalmasszói Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvó hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása oleáon eszközöltetnek. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

értésnek nem az irály választékoságában, a kifejezések megráogatásában és nem is a szép írásban kell megnyilvánulni, hanem annak felismerésében, hogy kiket kell a jegyzékbe vezetni, kik ellen és mily irányban kell az adatokat gyűjteni.

Nagyon téves felfogás az, hogy minden büntettes közártalmu és a közártalmu minden bozzátartozója gyanus egyén, tehát a jegyzék-könyvecskébe bevezetendő. A szakértelem tebát ezek megválogatásához szükséges.

Hogy tehát ezzel tisztában legyünk, egyes előfordulható mellékkörülmények mellett, szemelött kell tartanunk a következőket:

Közártalmunak csak az olyan egyént minősíthetjük jogosan, a ki a vagyonbiztonságra huzamosabb időn át veszélyes volt; a kire az egyszeri hosszabb vagy többszöri büntetés semmiféle javító hatással nem volt; a ki szabadságvesztés büntetése kiállása után előbbi hibáiba vagy mindjárt, vagy rövid idő elteltével visszaesik; vagy a kit először fedeztünk is fel, de már akkor többrendbeli és súlyosabb természetű bűncselekményt derítettünk rá és olyan környezetben találtunk, hogy ennél és összeköttetéseinél fogva is okot ad a vele szemben való későbbi bizalmatlanságra.

Gyanusoknak pedig azokat az egyéneket tekintjük, még ha jobbmóduak is, a kik az előbb felsoroltakkal bizalmas összeköttetésben állanak, azok társaságában szívesen időznek, azok barátságát feltűnően keresik s ba esetleg bajba kerülnek, alibi vagy büntelenségüket másként bizonyító tanuként beigazoltan hamis célzattal jelentkeznek. Sőt lehetnek esetek, a mikor gyanusnak minősíthető az a jobbmódu birtokos is, a ki tudva közártalmu egyéneket fogad fel cselédnek vagy más alkalmazottnak.

Mindezek tehát, természetesen csak azután, ha közártalmuságukra vagy gyanuságukra megdönthetetlen bizonyítékokkal rendelkezünk, a jegyzék-könyvecskébe bevezetendők és az ellenök való újabb adatok gyűjtése állandóan folyamatban tartandó.

Az alkalmi büntetések azonban, bármily súlyos bűncselekményt követtek is el, még ezen az alapon a nyilvántartásba be nem vezethetők. Mert csupán azért, hogy valaki fékezhetetlen bosszúból vagy hirtelen haragjában gyi kosságot vagy emberölést követett el, avagy korlátoltsága folytán esetleg kellő akaraterő hiányában gyujtogatásra vagy más súlyos bűncselekmény elkövetésére rábeszélni vagy pénzbeli ígélet által magát ilyenre csábíttatni engedi, közártalmuaknak nem tekinthetők, ha előéletük egyébként kifogástalan volt s környezetük és összeköttetésük sem enged komolyabb bizalmatlanságra következtetni.

Az ilyen egyének a jegyzék-könyvecskébe csak abban az esetben vezetendők be, ha náluk a felfedeztetéskor vagy büntetésük kiállása után töredelmes bűnbánatot

nem tapasztalunk, sőt azt vesszük észre, hogy a szabadságvesztésbüntetés nem javította meg őket.

E tekintetben pedig könnyen meggyőződést szerezhet magának a csendőr. Első esetben a felmerült bűncselekmény kinyomozásakor, mivel közvetlenül érintkezik a felfedezett tettel s a csendőr nyomozza ki a bűncselekményt előidézett s megkönnyített körülményeket. Ugyanakkor megismerheti az illető előéletét és összeköttetéseit, a melyek mind befolyással lehetnek arra, hogy az illető közártalmunak tekinthető-e? Ha nem tekinthető annak, úgy a nyilvántartás teljesen mellőzendő, mert méltánytalanság és sértő is volna egy máskülönbén tisztességes embert egyszeri tévedéséért örökre vagy hosszabb ideig megbélyegezni azáltal, hogy az őrsbeli csendőrlegénység magánéletét folytonosan megfigyelje.

Ugyancsak így állunk az úgynevezett vérengző, verekedő czim alatt nyilvántartani szokott egyénekekkel is.

A fiatal, legényemberek nagyobb része ugyanis, nem annyira megszokottságból, mint inkább virtuskodásból verekedik. Az indító ok erre rendszeren a leányok miatti versengés, bátorságtogtatás s «a vagyok olyan legény mint te» állításnak eme nem éppen dicséretes módon való erőszakos beigazolása. Alkalom: a községi országos vásárok, bucsuk és tánczvigalmak ideje. Addig jó barátságban szépen megférnek egymás mellett, de ekkor éppen eljövén az ideje a tavaly óta történtek feletti leszámolásnak és mert ilyenkor a lányok egész sokadalma lehet tanuja a virtuskodásnak, hát megtörténik a verekedés. Könnyebb vagy súlyosabb testi sértésekkel. Ez már nem jön számításba. Ez azonban közbiztonsági zavarnak sehohsem tekinthető. Legtöbbször panaszra se jön senki. Ezzel megszegyeníté még a leendő unokáját is. Ebben a tekintetben a «ma nekem, holnap neked» elv alapján állanak.

Éppen ebből folyólag nagyon belytelen volna minden ilyen verekedés tetteit, résztvevőit a nyilvántartásba is bevezetni. Nemcsak azért, mert egyébként igen tisztességes és becsületes emberek, hanem azért is, mert 99%-uk a mint megnősül s (a megélhetés, a családfenntartás gondjai ránehezednek és lassanként benő a feje lágya is, teljesen felhagy a legénykori virtuskodással. Oka sines már rá. A lányok közül a magáét kiküzdötte, sőt egyik-másik szeretne már tőle szabadulni is. Az élet lassanként megőrli őket, csendea, templomos polgárokká változnak át, nyilvántartásuk tehát teljesen felesleges.

Van azonban minden községnek egy-két úgynevezett falurossza, korcsmás, duhaj, munkakerülő, kártyás alak, a kik vagy aglegények maradtak, vagy otthagyták őket az asszony viselkedésük miatt és minden idejüket a korcsmákban töltve, kártyáznak, duhajkodnak s vagy rossz, összeférhetetlen természetükből kifolyólag, vagy egy-két pohár borért, vagy pálinkáért felbérelve bárkit

A legjobb órák,

legsolidabb ékszer, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

is megtámadnak, levernek. Olyanok, mint a kivert bika. A társadalom kiközösíti őket s így ellenségévé válnak mindenkinek. Ha nincs más, leverik, összetörik a templomból jövő öregasszonyt is, csak hogy éppen beszéltesse magokról. Így aztán a személybiztonságra állandóan veszélyesekké válnak.

Ezek azok, a kik a jegyzék-könyvecskékben nyilván tartandók. De ezek is csak addig, míg veszélyességük meg nem szűnik, vagy át nem változnak a vagyona nézve is veszélyesekké, vagyis közártalmuakká, a mikor is már abba a rovatba is át kell vezetni őket.

Csak akkor felel meg tehát az előjegyzési-könyvecske hivatásának, ha az az állandó változások szerint vezetetik. És csak így nem fog bekövetkezni az a nevetséges helyzet, hogy évtizedekkel előbb hevezetett alkalmi büntetettek vagy legénykori dubajkodásuk miatt nyilván tartott vérengző verekedők nevei még 50—60 éves korukban is benne szerepelnek az előjegyzési könyvecskékben a már elöregedett, magával is tehetetlen, esetleg már hosszabb idő előtt elhalt, de ki nem törölt közártalmu és gyanus egyének mellett. S így nem nyújtatik alkalom és mód a későbbi csendőröknek arra, hogy jobb meggyőződésük ellenére 25—30 éve előtt büntetett egyéneket, kik azóta tisztességes életet élnek, büntetve nem voltak; vagy számba se vehető kihágásokért büntetett és indokolatlanul nyilvántartott egyéneket, csupán az elődök által hibásan vezetett előjegyzési könyvecskék elavult adatai alapján még mindig közártalmu, gyanus vagy vérengző, verekedő egyénekként kezeljenek s ezáltal magokat esetleg kellemetlen helyzetbe sodortassák.

ÉRDEKES- NYOMÓZÁSOK.

Egy gyilkosság kiderítése.

Irta: H. Gy.

A közelmúltban találkoztam volt őrsparancsnokommal, a ki jelenleg a közigazgatási bíróságnál irodatiszt.

Még mindig az a csendes, magabizárt férfi, mint volt őrsparancsnok korában.

Hangos szót ritkán hallottunk tőle. Minden teendőjét az ő csendes modorában végezte; indulatba sohasem jött; előljárói feltétlenül bíztak benne, mi pedig szerettük.

Láttam egyszer veszélyes helyzetben. Arczomat el-

lepte az izgalom heve s ő olyan nyugodt volt, akár csak az irodában. Akkor is — a veszély tetőpontján — megőrizte hidegvérét s kizárólag ennek volt köszönhető, hogy egy különben teljesen jogos fegyverhasználatot elkerültünk s a törvénynek mégis érvényt szereztünk.

Nyomozásait mindig nagy körültekintéssel vezette s nem nyugodott addig, a míg a helyzetet nem tisztázta.

Gyakran ötletszerűen járt el, de eredménnyel.

Akárhányszor séta közben is nyomozott s sohasem lehetett tudni, hogy a mikor valakivel beszélgetett, nem igyekszik-e egy-egy bonyolultabb bűncselekmény szálaikat összekeresni.

Egy ilyen nyomozást óhajtok alábbiakban ismertetni.

F. őrmester — csak így fogom volt őrsparancsnokomat nevezni — szabadságon lévén, az őrsöt ideiglenesen a másodaltiszt vezette.

Egy reggelen az a hír terjedt el a községben, hogy Németh István jómodú polgár és községi esküdt az éj folyamán szőlejében levő présházában felakasztotta magát. A hegyőr talált rá, de mikor elvágta a köteleket, akkor Németh már meghalt. A hegyőr értesítette az elbalt feleségét, a ki az eset hallatára annyira megrémült, hogy sirógörce vett rajta erőt, s ha a szomszéd asszonyok nem vigyáznak rá, még a kutba ölte volna magát.

Nem maradt tehát más hátra, minthogy a kocsis Nagy szomszédal kocsióra ülték s a hullát hazaszállították.

Másodaltisztünk rögtön kardot kötött s a halottas házhoz ment, a hol a bir valóságáról s arról is meggyőződést szerzett, hogy a hullán a külérőszaknak semmi nyoma sincs. Minden jel arra mutatván, hogy Németh csakugyan öngyilkos lett, az ügyben a nyomozást nem ejtettük meg, — annál inkább sem, mert az orvos is kijelentette, hogy a hullán külérőszak nyomát nem találta s a halál már este 9—10 órakor beállhatott.

Az öngyilkosság indító okát nem sikerült megállapítani, mert Németh gazdag ember hírében állt, az utóbbi pár hónapot kivéve jó családi életet élt s egészségi állapota sem hagyott kívánni valót fenn.

Felesége egy 30—32 éves szép, egészséges asszony volt, a ki meglehetősen hozományt vitt a 60 felé járó Németh házába, akihez — mint mondják — őszinte vonalommal ragaszkodott. Dolgos asszonynak ismerte mindenki, de köztudomású volt az is, hogy szereti a pipérét s főleg az utóbbi időben, e miatt gyakrabban volt köztük perpatvar, mert a fényűzése sok pénzt emésztett fel.

Szerette a mulatságot is s nagyon tetszett neki, ha a fiatal férfiak fejét el tudta csavarni, de a rászédetek közül egy sem tudott dicsekedni azzal, hogy csak egyszer is átölelhette volna a „szép Némethné” darázs-karasu derekát.

Férje nem féltékenykedett, sőt — italozás közben — maga is mosolyogva nézte feleségének dévajkodásait.

Nem bánta volna ő ezt az ártatlan játékot, csak olyan „fenye sokat” ne költene az asszony szép ruhákra, kendőkre s más eféle haszontalanságokra. Bármit is adott el, valamire mindig szüksége volt az asszonynak.

Ezen azután Németh egyszer annyira dühbe gurult, hogy — vagy négy hete — alaposan helybe hagyta élete párját s azóta feszült viszony volt köztük.

Most, hogy ki van terítve férje, megbocsátott neki

Ha fáj a feje ne tétovászkál, hanem **Beretvás-pastillát** basználjon azonnal

mely 10 peres alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elműlasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Késleli Beretvás Tamás gyógyszerész Kispessten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

mindent a nagy bánatában majd megszakadt a szíve. Szép temetést is kapott ám a „lelkem uram” három pap szentelte be, a dalárda pedig — a melynek az az elhunyt tiszteletbeli tagja volt — még a temetőbe is kikísérte és szebbnél-szebb dalokkal bucsuztatta.

Az özvegy azóta még az utcán sem mutatkozott igen, a devajkodásra pedig egyáltalán nem gondolt. Sok deli legény hiába törte magát utána, még rájuk sem nézett. A gazdaságot egyelőre a kocsis vezette, a ki már évek óta állott nála szolgálatban, — kipróbált hűségese eseléd volt, a kiből meg lehetett bízni.

Így álltak a dolgok, a mikor F. őrmester szabadságáról bevonult.

Őt is meglepte a hír — s bár nem szólt semmit — látszótl rajta, hogy eljárásunkkal nem volt melegegvedve. Nem tetszett neki, hogy nem ejtettük meg a nyomozást.

Pár napig az őrsirodában foglalkozott s aztán velem rendes szolgálatba indult. Fogadni mertem volna, hogy az I. sz. őrzőjáratot portyázzuk le, mert ebbe tartozott a szőlőhegy is. Nem csalódtam!

Jó ideig szótlanul baladtunk egymás mellett, a mikor megszólalt őrmesterem!

— Nem tetszik nekem — úgymond — sehogysem a Németh öngyilkossága. Nem tudom elhinni, hogy egy komoly gondolkodású idős ember csak azért legyen öngyilkos, mert felesége sokat költ ruhára! Hiszen az asszonynak volt elég vagyona ahhoz, hogy ilyen kedvteléseket megengedjen magának. Nem tiszta a dolog!

En nem szóltam semmit, mert nem volt mit felelnem s őrmesterem nem is szeretete, ha valaki meggondolatlanul eszaporítja a szót.

Elérkeztünk a szőlőkre! Vagy félórai portyázás után találkoztunk a csőszszel.

— Jó estét! — viszonzta a köszöntést az őrmester s hagyta beszélni a csősz, a ki — a nélkül, hogy bárki is kérdezte volna — elkezdte mesélni a Németh öngyilkosságát.

— Éjfél felé járhatott már az idő — mondja a csősz — a mikor Némethék présháza elé érkeztem. Látom, hogy nyi va van az ajtó! Ejnye! mondok magamba, ki látott már ilyet, nyitva bagyni a présházat éjjelre; még elvész valami, aztán majd én feleljek érte!

Benyitok, bát — uram bocsa! — ott látom felkötve Némethet! Majd elbűlt bennem a vér, annyira megijedtem! Kinyomom a pinczéből és el akartam szaladni! De aztán eszembe jutott, hátba van még élet benne? Bemegyek, felállítom az eldöntött padot, átkaroltam egyik kezemmel Némethet s elvágtam a kötőféket, a melyen lógott. Nem volt abban már élet; kihűlt már akkor. Azután belámasztottam a pinceajtót, s a hogy csak tudtam, szaladtam a községhe, felzörgettem Némethné s elmondtam neki a történetet. Szegény asszony alig birt magával annyira sirt és jajvezékel!

A kocsis jött ki Némethért Nagy szomszédal azoknak segitettem kocsiira rakni s haza vinni.

Ilyen se' történt még meg velem, — pedig már 15 eszte ndeje őrzöm a begyet!

— Hát hol lógott Németh? — kérdi őrmesterem!

— A mestergerendán — instállom aláasan — nem messze az ajtótól!

— A kötőfékkel mi lett?

— Rossz néven ne tessén venni, őrmester ur —

elvittem magammal, mert akasztott ember kötele szerencset hoz. Ott van a galibámban.

Elindultunk.

A csőszkunyhóhoz érve, előkerult a kötőfók.

— Ez a vége — mondja a csősz — rá volt kötve a mestergerendara, a másik vége pedig volt a burok, a melyet elvágtam!

— A kötőféket elviszem magammal ne szóljon róla senkinek! — szólt az őrmester s azzal köszönve, folytattuk utunkat.

A pihenőre érkezve elővette az őrmester a kötőféket s letette az asztalra.

— Őrmester ur — kérdeztem én — milyen magas a présház?

— En is azon gondolkodom! — A hogy én tudom, van olyan magas, mint ez a szoba.

Felállottam az asztalra s a kötel végét szuronyom hegyére erősítve, feltartottam a mennyezetig; a másik kezemmel hozzáillesztettem az elvágott részt; őrmesterem ráállott egy székre s mosolyogva mondotta: — Rövid, én nem tudnám magam a hurkot nyakamba tenni, pedig Németh állítólag a széknél alacsonyabb padon állott s nálamnál fél fejjel kisebb ember volt. — No! majd meglátjuk!

Lefeküdtünk; álom azonban nem jött szemünkre. — Délre már otthon voltunk. — Elmondtam a történetet csendőrtársaimnak — s csodálatos mód — most már valamennyien biztosra vettük, hogy Németh bűntény áldozata lett.

Vacsora után őrmesterünk elment sétálni, de még 10 óraker sem volt otthon, a mi pedig nála ritkaság számba ment. Biztosra vettük, hogy Németh ügyében puhatolódásik csak amúgy sétatékp. Reggel négy óraker jött haza. S ezek az éjjeli kirándulások kevés megsza kítással 10 napig tartottak.

Végre a 11. nap este meghagyta kettőnknek, hogy a laktanyában tartózkodjunk s addig le ne feküdjünk, hanem a felszerelésre minden pillanatban készen várjuk, a mig ő haza nem jön. Tudtuk, hogy ma éjjel hurokra kerül a tettes.

Egyikünk sem feküdt le! Mintegy félóra mulva ket esküdt jött az őrsre s azt mondták, hogy az őrmester ur küldte őket s ők az őrsön be fogják várni.

Csüggyalással multak az órák! Már éjjel után 1 óra még mindig semmi hír! Végre 1/2 kor szól a cseugtyü! Benyt az egyik éjjeli ő s hozza az őrmester parancsát, hogy azonnal szereljünk s a kertek alatt siessünk Nagy szerűjére a két esküdttel együtt.

Az őrmester — Naggyal — ott feküdt a szalmazakal tövében. Intésére mind a négyen melléje feküdtünk.

Szépen oda lehetett látni özv. Némethné konyhája ajtajára s az istállót is szemmel tarthattuk, a mely alig öt lépésre volt tőlünk.

— Ha valaki kijön Némethné lakasából, lárma nélkül lefűlelni! En mindjárt itt leszek!

Szólt és távozott. Alig 10 percz mulva már ujból nálunk volt, most már teljesen felszerelve. Az egyik esküdtet magához véve átosont a nyitott pajtába, a mely a lakóház és istálló épület között állott.

Vagy 1/2 óra mulva nyílik a konyhaajtó s azon kilép... a kocsis. Óvatosan körülnez a lábujjhegyen az istálló felé veszi utját, de csak a pajtaig ér, a hol az őrmester vasmarokkal megragadja, az esküdt pedig

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárakból 20 kor., alkatrészekből és gummikból 20 % árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jótállással. Csakély havi részletfizetésre.

Magyar királyi honvédség.

Francia kürtösök.

Románok.

Török lovasság zenekeze.

Oszták magyar.

Bosnyák ezred.

A katonazene nálunk és más országokban.

ugyanakkor száját fogja be, úgy, hogy egy bang sem bagybatja el torkát.

— Ceend! Egy szót sem! — sítja fülébe az őrmester, — mert különben baj lesz!

Ezt látva Nagy, felkel s megy a feleségeért.

Az asszony átaiet a szomszédudvarra s megrögteti özv. Némethné ablakát.

— Szomszédasszony!

— Mi az? — kérdezi egy bang belülről!

— Az Isten szerelmére jöjjön át bamar hozzánk, nagy baj van! Siessen!

— Jövök már! — válaszol Némethné!

Nagné futva távozik baza.

Pár pillanat múlva — biányos öltözetben — özv. Némethné siet a szérűskert felé...

— A törvény nevében állj! — kiáltja járórvezetóm s Némethné bangtalanul összerogy.

— Őrvezető! hozzám! — ballatszik őrmesterünk bareány hangja s a II-od altiszt oda szalad. Percz múlva bilincsen van a kocsis...

A szép özvegy lassan eszmélni kezd s a mire fel-tápászkodik, előtte áll az őrmester.

— Menjünk! — szól bozzá s a mint elvezeti a kocsis mellett, egyszerre visszatér egész öntudata s szemébe vágja a kocsisnak: — Te gyilkos! Verjen meg az Isten!

Még messze volt a reggel, a mikor már tisztában voltunk mindennel.

Kérdés nélkül elmondott az özvegy mindent, a mit tudott.

— Két hónappal ezelőtt — kezdte el töredelmes vallomását — szegény boldogult uram nagyon megvert azért, mert sok pénz költöttem el ruhára. Nagyon megbaragudtam reá, nem annyira a verésért, hanem főleg azért, mert haragjában egy oly szót mondott, a melyet itt ismételni nem akarok. Ebben pedig igazság-talan volt.

Vagy négy nappal ezután kimentem ezzel a gyilkossal szénát gyűjteni. Tudtam, hogy belém van bolondulva, de nem féltem tőle, sőt ellenkezőleg bizelgettem nekem az a tudat, hogy a falu legderekabb legénye — mert a gazember az — is úgy bolondul utánam, hogy azt teszek vele, a mit akarok! Istenem! de megbűnhődtem érte!

Sirtam. Ő vigasztalt. Szégyenemben azt találtam mondani: „Hej, de megfizetnék annak, a ki megzabaditana tőle!“. Ő nem szólt semmit, hanem az elszánt-ság ördöge ott ült szemében.

Azóta egy szót sem szóltunk többet erről.

A mikor szegény jó uram halálhírére meghallottam, rögtön tudtam, hogy ki a gyilkos, de nem mertem szólni, mert meggondolatlanul kiejtett ezavaimmal bűnrészesének képzeltem magam. Fájdalmamra munkában kerestem gyógyulást. Egyszer csak előáll s kéri vérdíját.

Utálattal fordultam el tőle, de nem mertem tenni azt, a mit lelkiismeretem parancsolt... Üldözött szerelmével... elem tárta bűnös óhajomat, a mely mindkettőnkét akasztófára juttat... Az önvád súlya alatt összetörttem... A gazember kielégítette állatias vágyát... megkapta a vérdíjat... Itt vagyok végezzenek velem!...

Alétan rogyott össze a szerencsétlen teremtés s őrmesterünk alig tudta megvigasztalni. Hazakisértük lakására s ott őriztük — az egyik esküdt jelenlétében — egész reggelig.

A kocsiat sem kellett sokáig kérdezni.

Künn volt gazdájával a szőlőben késő estig. Az öreg — úgy látszik bánatában — kelleténél többet ivott s leült a padra. Ő a háta megett rendbe hozta a hajlékot s ekkor érett meg benne az eszme, hogy végez vele. Az egyik lóról levette a kötőféket s azt hurokra kötve hátulról észrovétlenül az öreg nyakába dobta s erősen megszorította. Annyi ideje sem volt, hogy felugorjon, mert hihetőleg a sok esze, a mit fogyasztott, bamar elősegítette a megfulladást. A hullát lefektette a földre és a kötőféket a mestergerendán áthuzva, felkötötte az immár bolt gazdáját. Azután fel-döntötte alatta a padot, kocsiára kapott és bazavágtatott. Otthon azt mondta az asszonynak, hogy gazdájá elő-reküldte, majd gyalog jön.

— Nagyon szerettem az asszonyt, meg akartam szabadi-tani az urától, hogy enyém legyen!

Az asszony vallomását szóról-szóra helyben hagyta.

Mindketten át lettek adva az ügyészségnek, a mely az asszonyt szabadlára helyezte.

A kocsis életfogytiglani fegyvázat kapott.

*

Hogyan derítette ki ezt a bűntényt az őrmester? Végtelenül egyszerűen!

Kiindulási pont volt a rövid kötőfék. A meggyilkolt szomszédja — Nagy — beugója volt. Az első éjszaká-ját ennél töltötte az őrmester. Ettől megtudta, hogy a kocsis a gyilkosság napjának estéjén erősen megizádt lovakkal érkezett heza s fél éjszakáját az udvarban töltötte, a kocsiival habrált és a tüzelőfát rakosgatta össze. A mikor a csász meghozta a hírt, ő volt legelőször talpon, holott az asszony ablakán zörgettek. Ez ele-gendő volt ahhoz, hogy a kocsiat feltűnés nélkül meg-figyelje. Pár éjszakát Naggyal együtt a szalmakazal-ban töltöttek. A kocsis minden éjjel megkísérelte a bejutást az özvegyhez, ez azonban csak a 8. éjszakán sikerült és a további éjszakákon megisméltődött. Ha az özvegy kikapós asszony bírében állott volna, a koc-sissal folytatott viszony érthető lett volna, így azon-ban helyeseen következtetett őrmesterünk, a mikor úgy vélekedett, hogy ez a viszony csak bűnös alapon jöhetett létre. — Az elfogás keresztülvitelének módja mennykő csapásként hatott gyanúsítottakra, a mire — bizonyi-tékok biján — nagy szükség volt, mert ba az meg-lepetészerűen nem történik, az eredmény veszélyez-tette lett volna. A beugó — a mint láttuk — nagy-szerűen működött.

A sörivás veszedelme.

Tudva van, hogy a németek igen szeretik a sört. Seből sem fogyasztanak el annyi árpalevet, mint Németország.

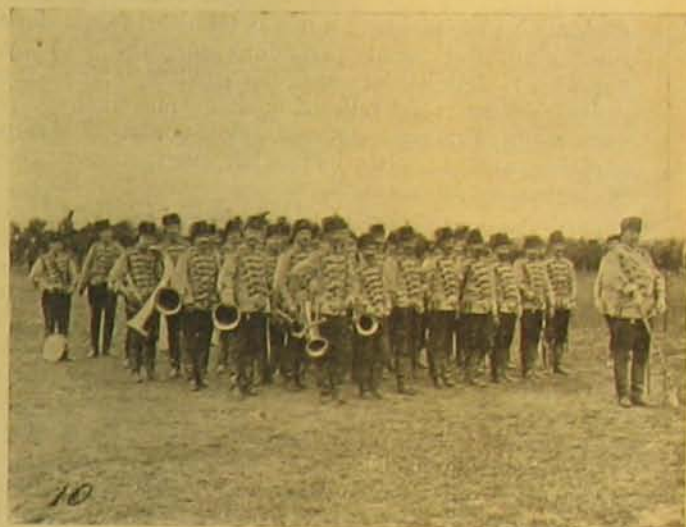
BUTOR

készpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 89-69.

BUTOR

Angol testőrség.

Szerb.

Holland.

Német lovasság zenekeze.

Skót ezred.

Egyiptomi.

A katonazene nálunk és más országokban.

ban, hola gyermekeket jóformán már bölcsejében hozzá- szoktatják a söriváshoz s a nők is több sört fogyasztanak, mint vizet, mit azzal iparkodnak mentegezni, hogy a sör folyóvá tett kenyér s így rendkívül tápláló. Nem érdektelen azért felemlítenünk, hogy mostanában épen ezek a sörivő németek és pedig első sorban a bajorok szólalnak föl az efféle balítéletek ellen és sürgetik a sörfogyasztás korlátozását.

A legelső felszólaló dr. Strümpfel Adolf erlangeni tanár volt, ki a német orvosok és természetvizsgálók 1893-iki nürnbergi gyűlésen világosan kimutatta, hogy a sör tápláló erejéről szóló vélemény valóságos humbug. Egy márkáért a munkás legfeljebb négy liter sört kap s ebben csak 32 gramm fehérnye van, míg ugyanannyi árú kenyérben a fehérnye legalább 250 gramm. Így a sör mintegy hatszor oly drága, mint a kenyér s természetesen még drágább, mint a burgonya, borsó vagy más tápláló eledel. Emellett a sörivás könnyen szenvedélyévé válik a szegény embernek s még nagyon mérésékelt ivónak tartható az a szegény munkás, ki keresetének csak ötödét adja ki söréért. Egy egyetemi tanuló, ha naponta csak egy márkát költ is sörre, jó nagy gondot okoz szüleinek. Világos tehát, hogy még ha csakugyan tápláló ital volna is a sör, a lakosság millióit számítva óriási közgazdasági kárt okoz a sörivás.

Más bajor orvosok még gonoszabb dolgokat is elmondanak a sörről. Így Bauer és Bollinger müncheni egyetemi tanárok kimutatták, hogy az oly veszedelmes szív- táglulásnak leggyakoribb és legfőbb oka a sörital, épen úgy, mint az idegbajoknak a pálinka. Az orvosok egy része az ily beteg szívet a boncolásnál egyszerűen „Bierherz”-nek is szokta nevezni. Az ily „sörszívű” emberek rendesen izmosak, kővérek, kik külsőleg elpusztíthatatlan egészségüeknek látszanak, de valóban soha sem egészségesek, mert úterük petybűdt, szívbaiaik vannak, vese- vagy tüdőbajokban szenvednek s hajlandósággal bírnak a gutaütésre, májrákra és a tüdőgümőkörre. Mindezen bajoknak főoka a szívfal rugalmasságának elvesztése, a mil egyenesen a sörivás idéz elő, mely a szív működését nagyon megerőlteti s különböző természetellenes bajokat szül benne, hasonlóan más szeszes italokhoz. Már öt liter sörrel legalább 250 gramm mérges szénhydrát jut a test belsejébe s mivel ez az emésztést is megnehezíti, csakhamar megkezdődik az elhízás, meg a nehéz lélekzés. A sör könnyen megcsalja az embereket, mert eddig nem volt oly rossz hírű szeszes ital, mint a pálinka s rendesen olcsóbb a bornál, de tény, hogy öt liter sörben már legalább 100—150 gramm alkoholt van, s mivel a sörből többet fogyasztanak, mint a borból és pálinkából, a sörivő valóságos részegesebb mint a pálinkaivó, vagy a borozó.

Mindenek dacára a sörivás a németeknél évről-évre terjed. Legutóbb már ismét átlag 9 literrel többet iszik meg egy-egy bajor, mint pár évvel ezelőtt. Mennyi pénz- pazarlás, nyomor és bűn van ezzel összeköttetésben! Dr. Stumpf müncheni orvos kimutatta, hogy náluk általános szokás a gyermekeknek sört adni és pedig rendszeren naponként. Demme tanár, a berni gyermekkórház igazgatója, a gyermekbetegségek nagy részét ebből a németeknél nagyon elharapódzott rút és veszélyes szokásból magyarázza. Wundt tanár, a bires lélekűvár pedig kísérletekkel is kimutatta, hogy a szeszes italt ivó gyermekek sokkal rosszabbul tanulnak, mint a többiek. Fontos különösen az az észlelet, hogy a sörhöz szokott gyermekek nagyon hamar megkapják a ragályos bajokat s

azok után a szív és vesebajok, mint utóbetegségek, veszélyesebbek, mint más gyermekeknel történni szokott.

Valósággal meg kellene tiltani, hogy kiskorúak és beteges emberek az orvos egyenes engedélye nélkül szeszes italokat s különösen sört igyanak. Dr. Parrisoh amerikai orvos azt állítja, hogy a sörivás, mint a részegkedés általában, öröklődő baj, mely, ha szelidebb alakban mutatkozik is egyeseknél, az atyák bűneinek büntetése megmarad az új nemzedékben az idegesség, komorság s nyugtalanság alakjában. Nagyon óhajtandó volna, ha az orvosok szívökre vennék ezeket a tapasztalatokat és a családokat jobb útra térítve a legnagyobb betegségeknek csiráját igyekeznének elnyomni. Természetesen, hogy ez nagyon nehezen sikerül; de vannak természetes ellenszerei is, mindenek felett a különféle sport, melyek, különösen a melyeket a szabad természetben lehet gyakorolni, a szeszes italok mértéktelen ivásának természetes gátjai. Már az ó-korban sem volt szabad az athlétáknak bort inniok s a jó tornázó vagy csónakázó aránylag kevesebb szeszes italt fogyaszt el, mint a mozgást nem szerető emberek. Úgy látszik, hogy a zenével való foglalkozás is jó hatással van a szív működésére.

Bármiként legyen is azonban az orvoslás módja, nagyon óhajtandó, hogy köztudattá váljék, hogy az ártatlannak látszó sör is valódi szeszes ital s mint a pálinka, ez is mérgező s még meg nem erősödött testű kiskorúaknak, s egészen nevetséges, sőt mesészerű az a balga hit, hogy a sör tápláló ital. Felnőtteknek sem ajánlható, hogy több sört igyanak, mint a mennyi az üdülésre és felfrissülésre általában szükségesnek látszik.

KÉPEINKHEZ.

A katonazene nálunk és más országokban.

A zene a népek kulturfejlődésében első helyet foglal el s a legrégebb időkre visszavezethető. Fejlődése az emberi nyelvnek fejlődésével azonos. Mennél műveltebb valamely nemzet, annál előrehaladottabb a zenei fejlődése is. S általában érzelmek kifejezésére és keltésére alkalmas művészet lévén, a katonai csapatoknál is azért létesítették a katonai zenekarokat, hogy háborus viszonyok között vagy farsztoz menetelések alatt az elcsüggedt vagy kifáradt harcosok kedélyét felvillanyozza, bennök élénk derűt, kedvet keltsen, felvonuláskor, vagy díszmeneteknél pedig mozdulataiknak a kellő ütemben való megtartását elősegítse. A katonai zenekarok zenei felszerelése általában csak trombitákból és dobokból áll. A trombita ugyanis a legegyszerűbb hangszer, könnyen szállítható, minden hangnemre használható, az időjárás behatása a hangján semmit sem változtat. A különféle dobok és a katonai zenekaroknál csak a 17. században alkalmazott pléhtányér, más hangszerek által ki nem fejezhető különleges zenei motívumok kifejezésére és a menetütem betartására alkalmaztatnak csak. A gyalogos, lovas és vadászzene közül mindenik sajátos külön hangszerelésre által tűnik ki. Lovas katonai zenekar ma már ritkaságszámba megy. Régebben nálunk, ill-tőleg a mi hadseregünknel is volt, de költségkimelés szempontjából már jó ideje, hogy megszüntették; a német és a török badseregben azonban — mint képeinken is látható — még most is megvan.

A jelen számunkban bemutatott különféle nemzet-

A magyar királyi osendőrség sávos figyelmébe!
Minden osendőr, ki órát, táskert, gramofont vagy bármily más czikkeket akar vást rolni, nálam képek- kézkép bevizsgálhat: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—8 kor., 80 kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 8—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Ezen felül egyezség- eznet. Az óráknál 10 évi jótállás, felülten tisztességes kiszolgálás. — 4 gramofon hitaóó kivitelű, 20 darabban (18 nagy dupla lemezzel, 100 (tárol), portamentáson 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szivesen bázhozjőnek, miután én beleteljeszem van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórás és műtővő
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

beli katonai zenekarok zeneműszerrel való felszerelése általában csak nemzeti szokásokon alapul és senki sem vonhatja kétségbe, hogy a mi oláhjaink kecskebőr dudájához hasonló hangszerekkel felszerelt skót katonai zenekar vagy az indusok sippel, dobbal és réztányérokka ellátott zenekara ugyanazon érzések és a derült jókedv keltésére ép oly alkalmasak, mint a mi általánosan elismert zenei nivón álló katonai és honvéd zenekaraink.

HIREK.

Internátus. Lapunk múlt számában e tárgyban közreadott bíráskodást oda módosítjuk, hogy a gyűjtést a bonyódtatási miniszterium 16. osztályának tisztikara és az oda beosztott altisztek kezdték meg.

Örspénztár feltörése. Julius 21-én éjjel a kezelei örsirodába eddig ismeretlen tettesek álkulcsossal behatoltak és az örs pénztárát feltörve, onnan 199 korona 63 fillér készpénzt elloptak s az örsirodában elhelyezett ágyat felgyújtották. Az eset elkövetésével — a betörés éjjelén Keczelre érkezett és állítólag szegvári illetőségű kőborozigányok gyanúsítottak, kiknek kézrekerítése iránt a helyszíni kizárólag *Ruttkovszky Győző* hadnagy, kalocsai szakasparancsnok széleskörű intézkedéseket tett. A betörés éjjelén az örs egész legénysége külszolgálatban állott.

Ellenszegülések. *Jurás* Miklós szalacsi örsbeli csendőr július 16-án este hét órakor Szalacs községben, Czákó György ottani lakos, — *Székállás* Márton csendőr pedig, ugyancsak július 16-án este 11 órakor Iglóvéghelyen Pleskó István, — végül *Kasztal* József ungvári örsbeli csendőr ozimzetes örsvezető, július hó 15-én Karcosava községben, Virág Géza őrdarmai lakos ellen, ellenszegülésből kifolyólag szuronyfegyvert használtak. Az ellenszegülők mindhárom esetben könnyű sérülést szenvedtek.

Egy csendőr vízbefulása. *Erdélyi* János cz. örsvezető és *Kovács* Márton csendőrből állott, vajszkai örsbeli járőr, július 16-án este 1/2 11 órakor Vajszka község batárában a dunai töltesen portyázva egy gyanus csónakot fedezett fel s azt csónakon üldözőbe vette. Járőr csónakát, melyet két polgári egyén vezetett, az ár elragadta, minek következtében az egy vízimalomhoz ütközve felborult s a benne ülők a Dunába estek. Az elősiető vízi molnárok a csónakba kapaszkodó *Erdélyi* cz. örsvezetőt és a két polgári egyént megmentették, *Kovács* csendőr azonban, kit az ár elragadott, nyomtalanul eltűnt s lapunk zártáig bullája sem volt feltalálható. Járőr mindkét tagjának fegyverzete is a Dunába veszett.

KÜLÖNFÉLÉK.

Egy divatos betegség. Ilyen divatos betegség az elég sokat emlegetett «vakbélgyulladás» is, a melyről némely körökben az a balvélemény van elterjedve, hogy nem is uriember, a kit legalább kétszer nem operáltak miatta. Most megint a régi jó öreg gutaütőt találta a tudomány úgy látszik nagyon parasztiának, és ma már nem a guta üti meg az embereket, hanem előkelően szólva: véredényelmeszesedésben szenvednek. A mi végeredményben ugyan bajszál egy. Erről a

meglehetősen előkelően hangzó, de mind a mellett jó monoton nevű betegségről olvassuk az alábbiakat. A véredényelmeszesedés vagy tudományos elnevezésén az arterioszklerózis ama betegségek közé tartozik, a melyeket öreg korában senki sem kerül ki, de a mely gyakran előbb is beáll és akkor jelentékenyen meg rövidíti az életet. A betegség természete és lefolyása nagyjában ismeretes mindenki előtt, valamint az is, hogy az elmeszesedés egyik következménye a veredények elszakadása, a mit a nagy vérnyomás idéz elő; ha ilyen véredényszakadás az agyban történik, akkor agyszélhűdés áll elő. A jelenkor egyik leg-híresebb orvosa, Oster, oxfordi orvostanár, nemrég előadást tartott a szívszorulásról (angina pectoris) és ez alkalommal a véredényelmeszesedésről is beszélt, mert a többi között ez is idézheti elő a bajt. Mint Oster kifejtette, minden ember számára van egy bizonyos korhatár, a melyen túl a véredénybálózati az elhasználódás nyomait kezdi mutatni, míg a vérnyomás állandóan emelkedik. Ezt a korhatárt Plató 25, Montaigne 40, mások meg 60 évre teszik, holott valójában ez minden embernél más. A vérnyomás emelkedésével előáll az érszakadás veszedelem. A vérnyomás csökkentésére kell tehát törekednünk, a mi azonban igen nehéz. Orvosságokkal e tekintetben alig érhető el tartós eredmény. Az ilyen esetekben ajánlott salétromsavas sók csak rövid ideig hatnak. Inkább a helyes életrend itt a fő. Oster csak a következőket írja elő: Járj lassan! Egyél kevesebbet! Az embernek — mondja Oster — a ki teste kazánjában még teljes gőznyomást ér meg kell tanulni ezt a gőznyomást redukálni és meg kell elégednie azzal, ha óránként csak tíz csomónyi utat tesz meg, a mi természetesen szintén csak a hajó gőzkazánjával való összehasonlítás szellemében értendő. Nem csoda, hogy ha egy ilyen kazán felrobban, ha ép úgy fűtik, mint az új kazánt. Az öregedő embernek bozsa kell szoknia, hogy teste fűtését és működését szigorú korlátok közé szorítsa és ne csapjon egyik végletből a másikba, a mit fiatal korban minden veszedelem nélkül megtehetett.

A békatenyésztés olyan foglalkozási ág, a melyről sok ember talán sohasem ballott még, pedig elég jövedelmező is, különösen Elzász-Lotharingiában, Luxemburgban és Belgiumban, a hol a békatenyésztés és a békacombkereskedés sokkal nagyobb arányú, mint bárki is gondolná. A békaszezon idején egy-egy békatenyésztő hetenkint átlag 25.000 békát szállít Párisba. Mint ismeretes, főleg a két bátsó lábczombot eszik meg sütvé, kirántva vagy másképpen elkészítve. Legjobb a zöld vízi béka czombjai. A zöld vízi béka az olyan kisebb tavakban szeret tartózkodni, a melyeknek természetes vízforrásuk és vízfolyásuk van. Tavasszal a rétre is kimerészkedik a zöld vízi béka és ha ott elegendő táplálékot talál, úgy csak késő őszszel tér ismét vissza a tóba. Ha ő téaz elsli hideg künn a mezőn éri a békát, úgy el van veszte és többé nem képes visszatérni a tóba. A tó mélyén, az iszapban ellenben még a legnagyobb hidegben sem esik baja. A nagyobb hidegek ellen a víz jégburka védi meg, táplálékot pedig, a téli álmából felébred, az iszapban rejtőző lárvákban, férgekben, gilisztákban és egyéb rovarokban eleget talál. Franciaországban és Németországban csak a béka hátsó czombjait eszik meg. Olaszország egyes vidékein azonban egyéb testrészeit is csemegének tartják.

ÉLELMISZEREKET

legújtanysabban szállít ::

Szállítja az összes élelmiszereket a m. kir. csendőrség és a cs. és kir. hadsereg részére.

BECK LIPOT és FIA és WEISZ NORBERT cég
BUDAPEST, II., SZÉNA-TÉR 1. SZÁM.

Részletes felvilágosítást készséggel nyújtunk.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőségnevtelen levelekre nem válaszol, kérészt vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel békét ne küldjenek, Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezőkérdeéseknek eleje vételessék. Épp így módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Sz. L. Örv. Hivatalos ügykörét érintő mulasztást gondol? Természetesen a közigazgatási hatósághoz.

A. M. 1. Ugy tudjuk: igen. — 2. Miért ne? Adja elő kérelmét, illetékes helyen majd döntenek.

Izavölgyt. 1. Csak a laktanyában. 2. Szolgálati ügy.

H. J. Örv. Paj. Szándékának keresztültöltése lehetetlenség. Bélyegét lapunk javára bevételteltük.

Kraszkova major. 1., 2., 4. Szolgálati ügyek. 3. Tudunkkal nem.

B. D. Jellegét nem használhatjuk. Kérdéseire is csak általánosságban válaszolunk. Ha tiszta a lelkiismerete, akkor éljen panaszlálei jogával, ellen esetben tessék igyekezni ornyodetlen szorgalommal és jó magaviselettel elvesztett jó hírnevét visszazerezni!

Örparancsnek kiutalva. Csak az esetben szüntetik be a nyugdíját, ha több illetékre lesz kinevezve, mint a mennyit az illető a csendőrségnél élvezett. Olvassa el különben lapunk f. évi 3. számában B. F.-nek adott felvilágosításunkat. Látszik, hogy nem nagyon olvasgatja lapunkat, különben ezt a sürgős kérdést nem intézte volna hozzánk.

33. 1. Kérjük ki a szárnyparancsnokság döntését. 2. Utasteri tanfolyamok most nincsenek; kiképzés mint előbb az állam-építészeti hivataloknál. 3. Vizmesteri állások elnyeréséhez szükséges ismeretek elsajátítása iránt valamely folyam-mérnökséghez kell fordulni.

G. Nem kötelez.

Faluai Örv. Még kis türelmet kérünk.

Nőstül és távozó. 1. 900 korona végkielégítésre tarthat igényt. 2. Kérvénye még nem érkezett be.

M. J. Ugyan kérdezzé meg örparancnokát. Ilyen csekélységekkel nem foglalkozunk.

XX X. Olvassa el lapunk 1908. évi 52. számában közöltet. ha az nem elégíti ki, rendelje meg egy jobb könyvkereskedésben az orrdőri szakiskolák szabályzatát.

Sz. A. osendör Korpona. 1. Az örparancsnoki felelős lévén a gazdálkodás állapotáról, természetesen rendelkezhetik az örparancsnokkal, csak hogy azt más munkákra igénybe nem vehetik.

2. Szolgálati ügy. 3. Valószínűleg.

Rokkant katona, Mennyit és mily kimerítően irtunk már erről? Kérdezzé meg örparancnokát.

Városi Örv. 1. Ha türelmi bárezája van, igen. 2. Hogy kérdezhet ilyet egy örparancsnok? Dehogyan jöhetnek fel.

F. J. esendör Szászkeresztúr. Az utalványban benne van, hogy kit, vagy kiket illet. Nézetünk szerint mindkettőt. 2. Csak magánjogi kártérítésről lehet szó! Csendőri beavatkozásnak helye nincs.

305. Minden polgárnak megvan az a joga, hogy a portájára beengedjen-e valakit vagy sem? Az esetek különben polgári perura tartoznak.

P. S. Magyarudás. Ha 12. szolgálati óvét betöltötte.

Nyugdíjas. Megválthatja, nem loss belőle levonva semmi. Tanácsoljuk azonban, ne tegye, mert az esetben elveszti előzőleg töltött összes szolgálati idejét. Jelentse be kinevezését és szolgálaton addig, a míg tud s ha majdan újból nyugdíjazzák, logalább beszámít előző szolgálati ideje.

Szülle nyug. osendör. Igen.

O. P. Nincs rá igénye.

Kíváncsi 3. Felhasználható.

T. J. esendör Palánka. Semminiféle osztályba. Tisztségese társaságban. Kérdései fölötte gombok.

K. J. 220. Lapozgasson egy kovost a tavalyi zsebkönyvben. Nem fog megártani.

K. esendör Tállya. Olvassa el a mult évi 6. számunkban közöltet.

305. Ha rokkantnak lett osztályozva; igen, ollozesetben nem.

Bonyolult ügy. Nem annyira bonyolult, mint szolgálati ügy. Magánruhának semmi helye a ruházati és fagyverzeti könyvcskében.

Csuz, köszvény, reuma ideges fejtáján, hűlés, idegbi, mindennemű csontbántalmak ellen kitűnő hatásának bizonyult szer

AZ ERŐSÍTETT
CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Extrákra mondó hájúrások bizonyítják, hogy mily kitűnő hatása van. Valódi csak nálani kapható. Kís. tégely 1 K., nagy tégely 2 K.

Az ár én 46 f. postaköltség beklüldése után vagy után:: vétel küldve ::

Szenthe Lajos gyógysz. Budapest, Damjanich-utca 2.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, boszniai csendőrség, cs. és kir. közűshadsereg szerződ. szállító

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrűl készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kívánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztettek:

1910. évi július hó 1-ével:

Fodor Emil, V. sz. osendörkerületbeli számvivőtisztbelyettes, a m. kir. III. sz. csendörkerületi parancsnok-ság törzséhez.

Molnár Károly, III. sz. csendörkerületbeli számvivőtiszt helyettes és

Tóke Sándor, VIII. csendörkerületbeli törzsermester, a m. kir. III. sz. csendörkerület pótzárny parancsnok-ságához.

1910. évi július hó 16-ával:

Jakab Sándor, VIII. sz. csendörkerületbeli százados debreczeni pótzárnyparancsnok, pótzárnyparancsnoki minőségben a III. sz. csendörkerületi parancsnoksághoz: Budapestre;

altorjai Lőrincz Ignác, III. sz. osendörkerületbeli százados, budapesti pótzárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben a II. sz. csendörkerülethez: Lugosra;

Borhy Sándor, II. sz. csendörkerületbeli százados, lugosi szárnyparancsnok, pótzárnyparancsnoki minőségben a VIII. sz. csendörkerülethez: Debreczenbe;

Kneusel-Herdlicska Arnold, VIII. sz. csendörkerületbeli főhadnagy, nagybányai szakaszparancsnok, segéd-tiszt minőségben ugyanazon kerület törzséhez: Debreczenbe;

Valló József, VIII. sz. csendörkerületbeli hadnagy, nagykárolyi szakaszparancsnok, oktatótiszt minőségben ugyanazon osendörkerületnél: Debreczenbe;

Dalmy József, VIII. sz. csendörkerületbeli hadnagy oktatótiszt, az oktatótiszt teendők alól felmentés mellett, szakaszparancsnoki minőségben Nagybányára; (tartósan vezényeltetik a ozegléli pótlóidomító osztályhoz) és

Hódosay Károly, VII. sz. osendörkerületbeli hadnagy, gyergyószentmiklósi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VIII. sz. csendörkerülethez: Nagykárolyba.

Várakozási illetékekkel szabadságoltatik:

Wachter János, m. kir. III. sz. csendörkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „jelenleg szolgálatképtelen», 1910. évi július hó 1-től számítandó egy évre.

Választott lakhelye: Mór.

Nyugállományba helyeztettek:

1910. évi május 1-ével:

Szász Péter, m. kir. I. sz. osendörkerületbeli várakozási illetékekkel szabadságolt törzsermester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan»,

Választott lakhelye: Nagyenyed.

1910. évi augusztus hó 1-ével:

Lár Gábor, m. kir. I. sz. csendörkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-

kant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan». Választott lakhelye: Szamosujvár.

Okirattalag megdicsértettek:

A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőség felügyelője által:

Somogyi Antal I., II. sz. csendörkerületbeli járásörmester, 18 évet meghaladó csendőségi szolgálati ideje alatt hivatászerű kötelességeinek mindenkor odaadó buzgalommal teljesített eredményes tevékenysége és példás magatartásáért.

A m. kir. I. sz. csendörkerületi parancsnokság által: Ember Zoltán ez. örevezető II-od altiszt, 1910. évi április hó 22-én a Kisrebra községben Márton János telkén kiütött tűz alkalmával a vagyonmentés körül kifejtett dicséretes tevékenységéért és általában eredményes szolgálati működéséért.

Komaug János örmester 16 évi, Major Mibály ez. örmester 10 éven felüli és Biró János III. II-od altiszt 10 évi csendőségi szolgálatuk alatt ugy a közbiztonság terén kifejtett igen buzgó, szakavatott és eredményes tevékenységükért, minden tekintetbeni előnyös magatartásukért.

Magyar András ez. örmester, a közbiztonsági szolgálatban az 1907—1910. évek folyamán kifejtett és számos hiuntett. véteég és kibágás felderítésében nyilvánuló igen buzgó és eredményes tevékenységéért.

Hunyadi István, Hunyadi Mátyás, Szenté János ez. örmesterek, Csere János örevezető és Miklós György ez. örevezető II-od altiszt, sok évi csendőségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén kifejtett igen buzgó és eredményes működésükért és minden tekintetbeni dicséretes magatartásukért.

A m. kir. II. sz. csendörkerületi parancsnokság által: Nagy Illés örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért és példás magatartásáért.

Simon Lajos örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó, fáradságot nem ismerő és igen eredményes tevékenységéért.

Pucse György csendör, egy rablógyilkossági eset tetteseinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért.

Szkuba János ez. örmester a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Sztár Marin örmester, Jozst János örevezető és Demeter Ferencz ez. örevezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységükért.

Gierling János ez. örmester, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Horváth István III. és Marosi Ferencz ez. örmesterek, és Tamás József ez. örevezető II-od altiszt, egy rablógyilkossági eset tetteseinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Kern Vilmos ez. örevezető II-od altiszt, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett ügybuzgó és igen eredményes tevékenységéért.

Ilea Simon ez. örevezető II-od altiszt, egy rablási eset tetteseinek kiderítése alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységéért.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert állítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia hízi hangszertész-jeje. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, bőrfúvó-hangszer, húr, stb., míg **Roményi** legújabb képes hangszereket át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjazásul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék korendó.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szentmihályi Ignác cs. cz. őrsvezető, mert a Kisrebra községben 1910. évi április hó 22-én kiütött tűz alkalmával a vagyonmentés körül dicséretes működést fejtett ki.

Konnerth Lajos őrsvezető, Csakme Tamás, Siklódi András, Pestyán István cz. őrsvezető II.-od altiszt, Tájai Sándor és Bartha György cs. cz. őrsvezető, mivel több évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki és jó magaviseletet tanúsítottak.

Lugosán István cs. cz. őrsvezető, mivel Szilágybagos községben az 1906—1908. és Poroz községben az 1904—1908. évek folyamán egy-egy tolvajszövetkezet által elkövetett lopások tettesseinek felderítése és elfogásában őrsparancsnokát hathatósan támogatta.

Totb Mihály cz. őrmester és Jakab Lajos csendőr, mivel az 1904—1908. évek folyamán egy tolvajszövetkezet által Poroz községben elkövetett lopások tettesseinek kiderítése és elfogásában őrsparancsnokuknak hathatósan segédkeztek.

Pataki Gergely csendőr, mivel egy, Szilágy vármegye porci illetőségű uzsorás lelketlen üzelmének kiderítésében őrsparancsnokát dicséretes buzgósággal támogatta.

Geréb Mihály cz. őrmester, mivel 8 évet meghaladó, Bartalis András cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 9 évet meghaladó és Pap József II. cs. cz. őrsvezető, mivel 17 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki.

Pongrácz János cz. őrmester, mivel a közbiztonsági szolgálatban az utóbbi 6 év folyamán igen buzgó és eredményes tevékenységet fejtett ki.

Szőcs Lombi József cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 10 éven felüli csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonság terén igen buzgó és eredményes működést fejtett ki.

Kovács Sámuel cz. őrmester, mivel 11 évet, Bokor Miklós cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 8, Székely Domokos, Kercsó Sándor, Stojka Demeler cz. őrsvezető II.-od altisztek, mivel 7—7, Pap Győző cz. őrsvezető II.-od altiszt, mivel 6, Benedek József cs. cz. őrsvezető, mivel 9 és Ádám János cs. cz. őrsvezető, mivel 6 évet meghaladó csendőrségi szolgálatuk alatt a közbiztonság

terén igen buzgó és eredményes működést fejtettek ki és jó magaviseletet tanúsítottak.

A m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Szakács Károly őrsvezető, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó tevékenységeért, őrsének mintaszerű rendben tartásáért és alárendeltjeinek helyes vezetéséért.

Balázs István, Toale Miklos, Rikker Adolf és Kriszán György cs. cz. őrsvezetők, Farkas Ferencz, Má yus Lajos, Ürmösi László, Nagy Károly, Katona Gyula, Kosztin Vazul, Schweller László és Török József csendőrök, egy rablógyilkossági eset tettesseinek kiderítése és letartóztatása alkalmával kifejtett kiválóan buzgó és eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 16-ával:

Czuppon György cz. őrmester, *őrmesterré*; továbbá

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Lehócz Pál, Bak Lajos, Kéki János, Szigethi János, Szekeres Boldizsár és Török András cz. őrsvezetők. *őrsvezetők*; végül

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

1910 július 16-ával:

Bunács Mózes, Balog Lajos.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Soós Gábor, Pál István, Szenet János, Avár József Kiss Gyula II., Bornemissza István, Farkas József I., Geréb József, Tarsai Gyula,

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

1910 július 16-ával:

Elekes Mózes, Laszavics Sándor, Horváth Ferencz, Bárdos István, Fekete Balázs Bálint, Roóz József, Mécsár Mihály, Kács János, Nyisztor György, Juhász Sándor.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Tóth György II., Kotánczi Hetesi János és Mibálka Ferencz csendőrök, *csendőr czümmendes őrsvezetők* letté.

Schwáb József művésztanár és ékszerész
Szabadka, Budics-u.

A m. kir. csendőrség szives figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar vásárolni, úgy késszép mint részletre, forduljon olyan czégghez, amely rövid 1—2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levélben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályzott óra egy hó alatt legfeljebb csak 5 perczet különbözhet. Kértem, sziveskedjenek mintáknákról. A mintákhoz óra 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

...: Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus válaszlékban. ...:

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikon II. kiadásából már csak kevés példány van raktáron, ajánlatos azok mielőbbi beszerzése 4 K kedvezményes áron, mely 1 K részletekben is fizethető.